

PREDSTAVITEV OBVEZNIH IZBIRNIH PREDMETOV

ZA SEDMI, OSMI IN DEVETI RAZRED

ŠOLSKO LETO 2021/2022

Dragi učenci, spoštovani starši!

V devetletni šoli lahko učenci od 7.-9. razreda izberejo del predmetnika po svojih željah, sposobnostih in nagnjenjih. Vse to jim omogočajo izbirni predmeti, saj lahko pri teh predmetih pridobijo nova znanja ali pa poglobijo in razširijo znanja, ki jih zanimajo.

Vsem izbirnim predmetom je skupno:

- da se učenci odločajo zanje v 7., 8. in 9. razredu,
- da se zanje učenci odločajo glede na svoje interese in sposobnosti,
- da so izbirni predmeti možnost za širitev znanja in napredka učencev,
- da so na urniku po eno uro tedensko, tuj jezik pa po dve uri,
- da so izbirni predmeti obvezni in ocenjeni.

Predmeti se razlikujejo glede na čas trajanja:

- triletni predmeti (učenci jih obiskujejo vsa tri leta),
- triletni predmeti, ki so lahko tudi krajši (učenci jih obiskujejo tri leta ali manj),
- enoletni predmeti, vezani na razred (učenci jih lahko obiskujejo samo v določenem razredu),
- enoletni predmeti (učenci jih lahko obiskujejo samo eno leto, ne glede na razred, ki ga obiskujejo).

Učenci izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njihovi starši.

Učenci, ki obiskujejo glasbeno šolo z javno veljavnim programom, so na predlog staršev oproščeni sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostivi odloča ravnateljica.

Izbirni predmeti so del učenčevih tedenskih urnikov in so enakovredni ostalim. Nekatere vsebine lahko izjemoma tečejo strnjeno tudi izven rednega urnika.

Obisk ur izbirnih predmetov je obvezen. Če učenci neopravičeno ne obiskujejo izbranega izbirnega predmeta, dobijo neopravičeno uro.

Predmeti se ocenjujejo s številčno oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično). V primeru, da so učenci ob zaključku šolskega leta ocenjeni z oceno 1 (nezadostno), imajo popravni izpit.

Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo mogli izvajati, saj določila Ministrstva za šolstvo in šport predpisujejo število skupin izbirnih predmetov. Na šoli bomo izvajali tiste predmete, za katere bo največje zanimanje, o tem pa bomo seznanili učence še pred začetkom novega šolskega leta. Prosimo vas, da odločitev o izbiri obveznega izbirnega predmeta dobro pretehtate že sedaj, saj bodo kasnejše zamenjave izbirnih predmetov možne le izjemoma (v okviru že oblikovanih skupin, do postavljenega normativa učencev v skupini, ki ne vnaša sprememb števila skupin ter pod pogojem, da se urnik nove izbirne skupine sklada z urnikom učenca).

PREDLAGANI IZBIRNI PREDMETI

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI IZBIRNI PREDMETI

RETORIKA
NEMŠČINA I, II, III
FRANCOŠČINA I, II, III
LATINŠČINA I
VEZENJE- OSNOVNI VBODI
GLEDALIŠKI KLUB
LITERARNI KLUB
LIKOVNO SNOVANJE I, II, III
VERSTVA IN ETIKA
TURISTIČNA VZGOJA
ČLOVEK IN ZEMLJA – ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI
ČLOVEK IN ZEMLJA – RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO
NJEGOVEGA OKOLJA
FILOZOFIJA ZA OTROKE- KRITIČNO MIŠLJENJE
GLASBENI PROJEKT
ODKRIVAJMO PRETEKLOST SVOJEGA KRAJA

NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI IZBIRNI PREDMETI

RASTLINE IN ČLOVEK
SODOBNA PRIPRAVA HRANE
NAČINI PREHRANJEVANJA
ŠPORT – ŠPORT ZA SPROSTITEV
ŠPORT – ŠPORT ZA ZDRAVJE
ŠPORT-IZBRANI ŠPORT- ODBOJKA
OBDELAVA GRADIV – LES
RAČUNALNIŠTVO – UREJANJE BESEDIL
RAČUNALNIŠTVO – MULTIMEDIJA
RAČUNALNIŠTVO – RAČUNALNIŠKA OMREŽJA
MATEMATIČNA DELAVNICA I
ŠAH I

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI IZBIRNI PREDMETI

RETORIKA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Izbirni predmet retorika je enoletni predmet, ki je namenjen učencem 9. razreda.

Spretnosti, ki se bodo razvijale v okviru tega izbirnega predmeta, so nedvomno zaželeno v sodobnem načinu komuniciranja. Izhajajoč iz zgodovine razvoja vsebin večšega izražanja, bodo na osnovnošolski ravni nekaj teh znanj usvojili s pomočjo različnih iger, nalog, vaj in medsebojnih besednih dvogovorov.

Učenci se usposablajo za razčlenjevanje govornih in pisnih prispevkov, tvorjenje lastnih besedil. Razvijajo osnovne sporazumevalne spretnosti poslušanja in govorjenja, branja in pisanja v različnih govornih položajih ter sposobnost sprejemanja in razumevanja sporočil, njihovega analiziranja in vrednotenja.

Splošni cilji predmeta so:

- razvijanje veselja do komuniciranja,
- ustvarjalno širjenje besedišča,
- razvijanje jezikovnega besedišča,
- spoznavanje nebesednega komuniciranja,
- oblikovanje lastnega sloga in pristopa komuniciranja ter javnega nastopanja,
- razvijanje sposobnosti zagovarjanja stališč, ki so lastna prepričanja ali pa so njihovo nasprotje,
- urjenje v smiselnem povezovanju razdrobljenih sporočil,
- razvijanje sposobnosti povezav sorodnih misli in predstav.

NEMŠČINA I, II, III

Število ur: 2 uri tedensko

Izbirni predmet nemščina je namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda in se izvaja dve uri tedensko. Z učenjem lahko učenci začnejo tudi v 8. ali 9. razredu.

Nemščina kot jezik sosedov je v našem prostoru pomembna za sporazumevanje na različnih področjih. Znanje nemščine odpira dodatne možnosti za izbiro poklica, je v pomoč na potovanju ali pri sklepanju novih prijateljstev. Nemško govoreče dežele so v naši bližini, imajo bogato kulturno dediščino, močno gospodarstvo in so priljubljeni cilji za krajša ali daljša potovanja, zato želimo nemščino približati tudi učencem.

Pri pouku nemščine se učenci naučijo sporazumevati v vsakdanjih situacijah, zlasti s sovrstniki. V ta namen spoznavajo ustrezno besedišče in jezikovne strukture ter ves čas razvijajo vse štiri jezikovne zmožnosti: poslušanje, branje, govorjene in pisanje. Pri pouku nemščine učenci poleg jezika spoznavajo tudi kulturo in način življenja v nemško govorečih deželah ter na ta način razvijajo strpnost do drugih in gradijo svojo lastno kulturno identiteto.

V pouk bomo poleg učbenika in delovnega zvezka vključevali tudi rime, pesmi, likovno ustvarjanje, gibanje, igro vlog, samostojne predstavitve tem, interaktivne vsebine, video zgoščenke, načrtujemo pa tudi obisk Nemčije ali Avstrije.

Učenje vsakega jezika je velik izziv. Dajmo otroku možnost, da si začne pridobivati to znanje v zgodnjih letih, ko so vrata za učenje tujega jezika najširše odprta.

FRANCOŠČINA I, II, III

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko.

Francoščina je triletni izbirni predmet, ki se izvaja dve uri na teden. Z učenjem lahko učenec začne tudi v 8. ali 9. razredu.

ZAKAJ FRANCOŠČINA?

- Ker ta jezik govorijo ljudje po celem svetu, kot materni ali uradni jezik.
- Ker je uradni in administrativni jezik v številnih organizacijah (institucije Evropske unije, Svet Evrope, Združeni narodi, Mednarodni olimpijski komite, OECD ...).
- Ker je Francija pomembna partnerka Slovenije na področju trgovine.
- Ker veliko podjetij v Sloveniji, ki so v lasti Francozov, pričakuje od svojih zaposlenih aktivno znanje francoščine.
- Ker znanje tega jezika omogoča zaposlitev v institucijah Evropske unije v Bruslju, Strasbourgu in Luksemburgu.
- Ker pri pouku usvojimo osnovno besedišče in jezikovne strukture, ki omogočajo sporazumevanje v vsakdanjih situacijah.
- Ker razvijamo vse štiri sporazumevalne zmožnosti - govorno in pisno sporočanje ter slušno in bralno razumevanje.
- Ker spoznavamo francosko in frankofonsko kulturo ter civilizacijo.
- Ker spoznavamo specialitete francoske kuhinje.
- Ker se odpeljemo na jezikovno ekskurzijo v Francijo ali drugo frankofonsko državo.
- Ker v pouk vključujemo tudi dramsko igro, pesmi, interaktivne vsebine ipd.
- Ker sodelujemo pri projektu *Vivre avec le livre* (Francoska bralna značka).
- Ker spoznavamo francoske šansone in popularno francosko glasbo.
- Ker si ogledamo kakšen dober francoski film.
- Ker obiščemo Francoski inštitut Charles Nodier v Ljubljani.
- Ker pouk temelji na komunikacijskem pristopu s poudarkom na t.i. *tâches*, nalogah, pri katerih učenci uporabijo vsa čutila in pokažejo znanje različnih veščin, kot so govorjenje, pisanje, risanje, petje, iskanje podatkov ipd.
- Ker pravijo, da je to jezik ljubezni.

LATINŠČINA (LINGUA LATINA)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

Latinščina je triletni obvezni izbirni predmet. Z učenjem latinščine lahko učenec začne v 7., 8. ali 9. razredu.

ZAKAJ LATINŠČINA?

- Ker ni mrtev jezik. Živi v modernih jezikih in knjigah.
- Ker je prisotna na različnih področjih vsakdanjega življenja.
- Ker znanje latinščine pripomore k lažjemu učenju drugih jezikov.
- Ker zaradi znanja latinščine bolje razumemo tujke in jih pravilno uporabljamo.
- Ker to ni le učenje jezika, ampak tudi spoznavanje kulture in civilizacije.
- Ker znanje tega jezika širi splošno razgledanost in spodbuja vedoželjnost.
- Ker odpira nove svetove ter razvija jezikovno samozavest in kritično mišljenje.
- Ker predstavlja potovanje skozi zgodovino in mitologijo.
- Ker nas uči o modrostih starih Grkov in Rimljanov.
- Ker pouk poteka tudi preko igre in učenja izven šole.
- Ker je pomemben del naše skupne evropske dediščine.

Non tam praeclarum est scire Latine quam turpe nescire. (Cicero)
Ni tako imenitno znati latinščino, kakor je sramotno, če je ne znaš.

VEZENJE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Učenec lahko izbere predmet v katerem koli razredu.

Z uvedbo izbirnega predmeta vezenje v zadnji triadi osnovne šole želimo učencem podati znanja s področja vezenja in vezenin in tako obuditi kulturno dediščino ter ohraniti to lepo domačo obrt. Ta dejavnost je vezana na razum in čustva.

Učenec pri izbirnem predmetu vezenje:

- pri pregledovanju in izbiranju vzorcev razvija logično sklepanje in abstraktno mišljenje, ustvarjalnost in domišljijo;
- nauči se prepoznavati motive in tehnike ročnega vezenja, ki so značilni v posameznih pokrajinah v Sloveniji;
- nauči se prenašati sliko na platno in razvija likovne sposobnosti in estetski čut;
- nauči se, kako pripraviti načrt vzorca;
- navaja se na samostojno delo;
- učenci spoznajo, kaj je vezenina;
- seznanijo se, kje v Evropi so vezli že v 17. stoletju (Benetke, Flandrija);
- spoznajo gradivo (vire) o začetkih vezenja na Slovenskem;
- seznanijo se z razvojem vezenja danes: mali prtički (36 x 36 cm), torbice za suho sadje (embalaža), okrasne blazine, vezeni vzorci na bluzah, pleteninah, kavbojkah, šalih.

Učenci se naučijo slikarski, marjetični in gobelinski vbod ter se seznanijo s postopkom tehnike angleškega vezenja in vezenja rešelje.

GLEDALIŠKI KLUB

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Učenec lahko izbere predmet v katerem koli razredu.

Gledališki klub je enoletni izbirni predmet iz sklopa predmetov, ki nadgrajujejo predmet slovenščina.

Predmet izhaja iz vsebin dramske vzgoje pri pouku književnosti in jih dopolnjuje z novimi vsebinami in besedili. Združuje literaturo, deklamacijo, igro, pantomimo, ples, glasbo. Prednost ima praktično delo z besedilom.

Učenci bodo razčlenjevali dramska besedila in spoznavali njihovo notranjo in zunanjo zgradbo. Literarna besedila bodo pretvarjali v predloge za predstavo, spoznavali bodo vloge igralcev, režiserja, dramaturga, scenografa in kostumografa. O gledališko predstavo, se o njej pogovarjali in jo vrednotili, seznanjali se bodo tudi s pravili obnašanja na kulturnih prireditvah. Učenci bodo vadili tehniko igranja, pantomimo, sproščeno govorno nastopanje, izdelovali kostumografske skice, načrt scenografije, vstavljali glasbene učinke ...

LITERARNI KLUB

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Učenec lahko izbere predmet v katerem koli razredu.

Literarni klub je enoletni izbirni predmet iz sklopa predmetov, ki nadgrajujejo predmet slovenščina.

Literarni klub se povezuje z drugimi predmeti in področji, predvsem s šolskim novinarstvom, s tujimi jeziki, z zgodovino, geografijo, posredno pa tudi s tekmovanjem v znanju materinščine (Cankarjevo tekmovanje) in z Bralno značko.

Bralni klub. Učenci bodo spoznavali raznovrstno slovensko in svetovno mladinsko književnost in književnost za odrasle. O prebranem se bodo pogovarjali, predstavljali in utemeljevali bodo svoja stališča.

Leposlovno pisanje. Učenci bodo ustvarjali doživljajska in domišljajska besedila. Pisali bodo o svojem literarno-estetskem doživljanju književnosti (dnevnik branja) ter strokovna in publicistična besedila o književnosti.

Učenci bodo svoja besedila prebirali, urejali in objavljali v razredni ali šolski literarni publikaciji, sodelovali bodo na literarnih natečajih.

LIKOVNO SNOVANJE I, II, III

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

Izbirni predmet je vezan na razred, kar pomeni, da učenec v 7. razredu izbira LS I, v 8. razredu LS II in v devetem LS III, lahko pa ga izbere tudi v višjem razredu od določenega.

Izbirni predmet likovnega izražanja – likovno snovanje dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. Predmet je izrazito praktično naravnano, saj omogoča učencem ustvarjalno delo na različnih likovnih področjih: od slikarstva, grafike, do kiparstva in vključevanje novih medijev, kot je računalnik (računalniška orodja za likovno izražanje in obdelavo), fotografija in film. Delo pri urah predmeta je sproščeno in ustvarjalno. Učenci samostojno rešujejo likovne težave – naloge na njim najbližji način likovnega izražanja.

Pomemben cilj predmeta je, da si učenci ob sproščnem likovnem praktičiranju razvijajo zanimanje za različne oblike likovne dejavnosti, predvsem pa, da bogatijo in ohranjajo zmožnost likovnega izražanja tudi v kasnejših letih.

Predmet obsega letno 35 šolskih ur (1 ura tedensko ali 2 uri na štirinajst dni), v 9. razredu – likovno snovanje III, pa 32 šolskih ur. Enkrat letno je v okviru pouka načrtovan tudi obisk aktualne likovne razstave.

Dosedanje izkušnje izvajanja predmeta kažejo, da učenci z veseljem in zadovoljstvom obiskujejo ure likovnega snovanja. O uspešnem delu pričajo tudi mnoge nagrade na različnih likovnih natečajih, na katerih so sodelovali.

VERSTVA IN ETIKA I

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Triletni predmet, lahko tudi krajši, za učence 7., 8. in 9. razreda.

Obravnava tako religiozne (spoznavanje različnih verstev) kot življenjske teme (odnos do narave, prijateljstvo, družina, ljubezen ...). Znanje, ki ga učenci pridobijo, je sestavni del splošne družbene izobrazbe in je uporabno na številnih področjih. Učence navaja k spoštljivemu, strpnemu odnosu do različnih verstev in sprejemanju drugačnosti. Prispeva tudi k boljšemu poznavanju lastne tradicije in kulture.

Verstva in etika I obravnava temeljne vsebine o nastanku religij in značilnosti velikih verstev sveta.

TURISTIČNA VZGOJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7., 8. in 9. razreda.

Temeljni namen predmeta je vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov. Učencem naj bi vzbudil zanimanje za turizem kot možno področje njihovega prihodnjega poklicnega ali ljubiteljskega dela ter jih motiviral za pridobivanje znanja o turizmu kot družbenemu gibanju in obetajoči se gospodarski dejavnosti.

Pouk vključuje aktivne metode učenja tako v učilnici kot tudi na terenu. Učenci pripravijo razstavo, pregledujejo in uporabljajo literaturo, oblikujejo mapo, fotografirajo, kartirajo kulturne spomenike v domačem okolju, izdelajo poročilo in plakat, izdelajo turistični spominek, pripravijo pogrinjek, so aktivni v raziskovalni delavnici na ekskurziji, preizkusijo se v vodenju, pripravijo radijski oglas, prospekt in zloženko za domači kraj.

Učenci v programu turistična vzgoja:

- razvijajo sposobnost kulturnega komuniciranja in javnega nastopanja;
- se pripravljajo za sodelovanje v turistični dejavnosti;
- spoznavajo, kako pridobiti in posredovati informacije;
- spoznavajo turistične poklice (prednosti in pomanjkljivosti);
- spoznavajo in vrednotijo naravno in kulturno dediščino;
- seznanijo se z osnovami za razvoj turizma v domačem kraju in v Sloveniji.

Vsebine (poglavja):

- turizem in njegov razvoj (osnovni pojmi, vrste turizma);
- osnove za razvoj turizma v domačem kraju (naravne, družbene);
- turizem kot gospodarska dejavnost (povezanost obrti, trgovine ...);
- odnos do gostov (turistični bonton);
- turistično oglaševanje in informiranje (vrste in oblike oglaševanja);
- skrb za razvoj turizma (ljubiteljske, profesionalne oblike);
- vodenje po domačem kraju (priprava, izvedba).

Pri turistični vzgoji ocenjujemo znanje učencev o turizmu in nekatere zmožnosti oziroma veščine. Pri ocenjevanju veščin ocenjujemo napredek. Ocenimo lahko tudi pisni izdelek (npr. poročilo, referat, seminarsko nalogo), nastop, delo v skupini.

ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 8. razreda, lahko tudi za učence v 9. razredu.

Nadgrajuje vsebine, obravnavane pri rednem pouku. Poudarek je na raziskovanju življenja ljudi v različnih območjih na Zemlji (v puščavi, v tropskem gozdu, na polarnem severu ...), kjer so življenjski pogoji drugačni kot pri nas.

Zanimivo za vse, ki jih zanima svet raznolikih dežel in ljudstev.

RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 9. razreda.

Je usmerjen v aktivne oblike učenja, za katere pri rednem pouku ni časa. Do novih spoznanj nas pripelje s terenskim delom (štetje prometa, analiza prsti, merjenje, kartiranje, anketiranje ...), z analizo zbranih podatkov, njihovim prikazom in razlago.

Zanimivo za vse, ki radi raziskujejo.

Filozofija za otroke – KRITIČNO MIŠLJENJE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Izbirni predmet filozofija za otroke – kritično mišljenje je enoletni predmet, ki je namenjen učencem 7., 8., 9. razreda

Predmet FILOZOFIJA ZA OTROKE je triletni program. Poglavje KRITIČNO MIŠLJENJE je prvo v sklopu osnovnošolske filozofije in traja eno leto.

Vsebina predmeta zajema raziskovanje in mišljenje, značilnost mišljenja, um, človeka in kulturo, iskanje odgovorov na vprašanje Kdo sem?.

Predmet je namenjen vsem, ki jih zanima spoznavanje samega sebe in sveta, v katerem živijo. Pogoji za vpis k predmetu je želja po razmišljanju s svojo glavo in želja po debatiranju o različnih temah.

Razvoj kritičnega mišljenja pomeni spoznavanje pojma resnice – kako ločiti resnične in neresnične sodbe, odpravljanje praznoverja, stereotipov, utemeljevanje s stališči in

izoblikovanju lastnega mnenja, značilnosti sklepanj, stališč, protislovij spoznavanje sebe, različnost kultur, razumevanje drugačnosti, odnosi z drugimi, samospoštovanje, medsebojno poslušanje.

Ocene bodo učenci pridobili z govornim nastopom na izbrano temo ter predstavljenimi refleksijami naših srečanj, pa tudi z aktivnim sodelovanjem v naših debatah.

GLASBENI PROJEKT

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Izbirni predmet glasbeni projekt je enoletni predmet, ki je namenjen učencem 7., 8. in 9. razreda.

Učenci se pri izbirnem predmetu glasbeni projekt preizkusijo v različnih vlogah kot poustvarjalci krajših glasbenih del, npr. glasbene pravljice ali muzikala, oblikujejo ideje za šolsko predstavo, ter sodelujejo pri tehnični pripravi posnetkov in njihovem predvajanju.

Namenjen je vsem, ki se želijo preizkusiti v vlogi pevca, igralca, libretista, dramaturga, scenografa, kostumografa itd. Za dobro izvedbo glasbenega programa je zaželen posluh za melodijo in ritem.

Teme in vsebine

Pri izbirnem predmetu glasbeni projekt bodo učenci pod mentorstvom učiteljice ustvarjali glasbeno pravljico ali muzikal po vnaprej napisani predlogi, lahko pa bodo odlomke priredili (ubesedili in uglasbili) sami. Učenci bodo tudi samostojno sestavili koreografijo, oblikovali bodo sceno ter izbrali primerne kostume.

Prav tako pa bodo učenci raziskovali delovanje kulturnih ustanov v kraju, njihov program, aktivnosti in če je možno obiskali tudi kakšen glasbeni dogodek.

Preverjanje in ocenjevanje

Učenec bo lahko izbral med dvema možnostima in sicer kot pevec ali instrumentalist in kot likovni ustvarjalec. Kot pevec se bo moral predstaviti z vsaj eno vlogo. Pokazati bo moral svoje pevske in igralske sposobnosti. Kot instrumentalist bo zaigral na izbran instrument, ustvaril spremljavo, uprizoril posebno vzdušje ali zvočni efekt. Kot likovni ustvarjalec bo lahko izdelal sceno in kostume v likovni upodobitvi.

Kulturne ustanove v kraju bo lahko predstavil s seminarsko nalogo, s Power Pointom ali s plakatom.

ODKRIVAJMO PRETEKLOST SVOJEGA KRAJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7. , 8. in 9. razreda.

Izbirni predmet Zgodovina v devetletni osnovni šoli predstavlja učni načrt za obravnavo krajevne zgodovine z naslovom Odkrivajmo preteklost svojega kraja (OPK), ki se lahko obravnava v 7., 8. in 9. razredu v obsegu 35 ur.

Učni načrt Odkrivajmo preteklost svojega kraja je sestavljen iz štirih tematskih sklopov: Srednje-veške zgodbe, Kako smo potovali?, Slovenci kot vojaki in Selitve skozi zgodovino. Učitelj glede na zanimanje učencev in zastopanost teme v kraju in okolici izbere dva tematska sklopa izmed štirih. Del učnih ur se izvede tudi v obliki zaokroženih časovnih sklopov v obliki terenskega dela ali skupinskega dela.

Splošni cilji predmeta:

Učenci:

- razširjajo in poglobljajo znanje o najpomembnejših dogodkih iz obče in nacionalne zgodovine, s poudarkom na vplivu obče zgodovine na nacionalno;
- ob poglobljanju in razširjanju znanja iz slovenske zgodovine razvijajo zavest o narodni identiteti in državni pripadnosti;
- z raziskovalnim učenjem poglobljajo in razširjajo znanje o življenju, delu in miselnosti ljudi v posameznih zgodovinskih obdobjih in vzrokih za njihovo spreminjanje;
- na primerih iz krajevne zgodovine presojujejo pomen ohranjanja kulturne dediščine;
- razvijajo spretnosti in veščine zgodovinskih prostorskih in časovnih predstav;
- z uporabo različnih zgodovinskih virov in literature ter z učenjem ob njih se urijo v uporabi zgodovinskih raziskovalnih metod, prilagojenih starosti učencev;

Učenčevo znanje se preverja in ocenjuje tudi z uporabo portfolija ter drugih oblik preverjanja in ocenjevanja znanja.

NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI IZBIRNI PREDMETI

RASTLINE IN ČLOVEK

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7., 8. in 9. razreda.

Pri izbirnem predmetu rastline in človek učenci poglobijo in razširijo spoznanje o soodvisnosti živali od rastlin. S tem spoznavajo tudi pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih. Učencem so vedno bolj zanimive živali, ki kažejo podobne reakcije kot človek. Rastline ne kažejo takih reakcij (se ne gibljejo, oglašajo itd.), zato so za učence tudi manj zanimive. Izbirni predmet ima namen poudariti in spoznati, kako pomembna je ta življenjska oblika in kako pomembno je prav varovanje rastlin in njihovih življenjskih okolij. Hkrati naj bi učenci spoznali, da spremljajo rastline človeka že od njegovega nastanka - da so mu bile od vedno posreden ali neposreden vir hrane, zdravja, zaščite itd. Prav zaradi njihove uporabnosti je človek mnoge od njih prenesel v svoj dom ali v njegovo bližino - mnoge je z umetnim izborom spremenil, jih požlahtnil in vzgojil številne nove sorte.

Pri tem izbirnem predmetu spoznavajo učenci različne rastline in njihovo uporabno vrednost, pa tudi njihovo ogroženost. Spoznajo, da je veliko rastlin v Sloveniji ogroženih zaradi človekovega nerazumnega delovanja. Spoznajo, da pomeni ogrožanje in propadanje vrst tudi siromašenje narave in okolja.

SODOBNA PRIPRAVA HRANE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7.,8. in 9 razreda.

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane se bodo učenci seznanili o pomembnosti varnosti oz. zdravstvene ustreznosti živil z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja ljudi. Prav tako, bodo pri predmetu seznanjeni o pomembnostih varne, varovalne in zdrave prehrane. V okviru praktičnega dela pouka, pa bodo seznanjeni s sodobnimi načini priprave hrane.

Splošni cilji so usmerjeni k razvijanju uporabe, povezovanja in tvornega razmišljanja za preudarno odločanje o lastni prehrani, predvsem v smislu zagotavljanja zdravja, ter k razvijanju individualne ustvarjalnosti. Za varnost oz. zdravstveno ustreznost živil je bistven celosten pristop, ki upošteva dejstvo, da je oskrba z živili vezana na živilsko verigo, ki sega od njive do mize. Pomembno je, da je vsak člen v verigi definiran, nadzorovan in obvladovan. Hrana je in bo varna le, če vsakdo, vključen v to živilsko verigo, razume in izpolnjuje svoje odgovornosti. Učenci bodo nadgrajevali vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu gospodinjstva. Pridobljeno znanje, bodo lahko kvalitetno uporabili tako v vsakdanjem življenju vsakega posameznika, kot tudi na nadaljnji poklicni poti (živilske, agronomske, turistične, zdravstvene šole).

V okviru predmeta bodo spoznali:

- povezanost prehrane, varnosti hrane in preskrbe s hrano,
- hranilne snovi in njihov vpliv na zdravje človeka (v okviru tega način prehranjevanja, kot dejavnik tveganja, ki ogroža zdravje posameznika, oziroma kot zaščitni dejavnik, ki krepi zdravje in izboljša kvaliteto življenja),
- dejavnike tveganja ki ogrožajo varnost živil z vidika bioloških, mikrobioloških, fizikalnih in kemičnih lastnosti,
- bolezni, ki se prenašajo s hrano, nalezljivih bolezni ki se prenašajo s hrano, ter o izpostavljenosti kemikalijam, ki preko hrane akutno ali kronično škodljivo delujejo na človeka,
- pravila za zagotavljanje varne hrane (čistoča v kuhinji, ločevanje surovih/kuhanih živil, zadostna termična obdelava, ipd.)
- prehranjevalne navade Slovencev v primerjavi s sosednjimi državami in državami po svetu,
- praktičen del : samostojna priprava jedi.

V današnjem času največkrat redno jemo eno in isto vrsto hrane. O drugačni prehrani in o tem, kakšno hrano pravzaprav uživamo, začnemo razmišljati, ko se pojavijo zdravstvene težave ali zbolí bližnja oseba. Čeprav imamo v našem napetem vsakdanjiku čedalje manj časa za pripravo hrane, bodo učenci spoznali, kako je za

naše zdravje pomembna kvalitetno pridelana, pravilno pripravljena in pravilno shranjena, predvsem pa varna in zdrava hrana.

Praktičen del predmeta se bo izvajal v učilnici gospodinjstva.

NAČINI PREHRANJEVANJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

Enoletni izbirni predmet za učence 7.,8. in 9 razreda.

Pri izbirnem predmetu Načini prehranjevanja, se bodo učenci seznanili o zdravi prehrani, ki mora biti pestra in uravnotežena, ter spoznali različne načine prehranjevanja.

V okviru predmeta bodo spoznali:

hranilno uravnoteženo dnevno prehrano,

alternativne oblike prehrane, ki jih ljudje uživajo ob priporočilu medicinske stroke in mimo priporočil medicinske stroke,

alternativne in drugi načini prehrane (presna, vegetarijanska, veganska, hitra hrana, razne diete, itd.),

motnje hranjenja,

ugotavljanja stanja prehranjenosti,

spoznavanje prehranjevalnih navad posameznih skupin v različnih starostnih obdobjih življenja in v posebnih razmerah,

tradicionalne jedi v Sloveniji (glede na poreklo, zaščiteno geografsko označbo ipd.),

praktičen del: preizkušnja v pripravi tradicionalnih in drugih jedi.

Načini prehranjevanja so poleg nezadostne telesne dejavnosti eden izmed značilnosti nezdravega življenjskega sloga. Ti dejavniki vplivajo na nastanek koničnih obolenj. Učenci se bodo pri predmetu preizkusili v pripravi »zdravih« tradicionalnih jedi in v nekaterih alternativnih oblikah prehrane, ob tem pa bodo znali oceniti ustreznost posameznih načinov prehrane z vidika zagotavljanja dobrega zdravja.

Praktičen del predmeta se bo izvajal v učilnici gospodinjstva.

ŠPORT ZA SPROSTITEV

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7., 8. in 9. razreda.

Pri športu za sprostitev želimo podati nove oblike športnih aktivnostih, s katerimi bi si učenci pridobili več funkcionalnih sposobnosti za oblikovanje skladnega telesnega razvoja. Poudarek je na vadbi koordinacije in dlje časa trajajočih aerobnih aktivnostih.

Vadba zajema nova športna znanja, ki omogočajo spoznati pestre oblike rekreativnega udejstvovanja. Dodaten namen je približati otroku čustveno doživljanje novih športnih vsebin in preko tega vplivati na izboljšanje otrokove samopodobe.

S predstavljenim programom izvajamo aktivnosti, s katerimi skušamo doseči zastavljene cilje.

Načrtujemo različne športne aktivnosti:

- igre z žogo, rugby, ameriški nogomet,
- ultimate frizbi,
- dvoranski hokej,
- namizni tenis,
- badminton.

ŠPORT ZA ZDRAVJE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Enoletni izbirni predmet za učence 7., 8. in 9. razreda.

Pri športu za zdravje bodo učenci podrobneje seznanili z nekaterimi športnimi zvrstmi iz programa redne športne vzgoje in z nekaterimi novimi oblikami športa, ki pri rednih urah niso prisotne ali pa so prisotne v manjši meri.

Spoznavanje in doživljanje športa:

- spoznati pomen redne športne vadbe in primerne prehrane za zdravje in dobro počutje;
- spoznati primerno prehrano za določeno športno aktivnost, pomen nadomeščanja izgubljene tekočine, škodljivost jemanja nedovoljenih snovi, poživil in drugih preparatov;
- razumeti odzivanje organizma na napor;
- oblikovati odgovoren odnos do lastnega zdravja;
- spodbujati medsebojno sodelovanje, zdravo tekmovalnost in sprejemanje drugačnosti;
- doživljati sprostitveni vidik športne vzgoje.

Načrtovane športne zvrsti: hokej oz. floorball, badminton, atletika, košarka, rokomet, nogomet, odbojka, namizni tenis.

IZBRANI ŠPORT – ODBOJKA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Izbrani šport ODBOJKA je namenjen učencem in učenkam 9. razreda, ki bi radi nadgradili in poglobili znanje odbojke, pridobljeno pri urah športa.

Z izbranim športom želimo doseči predvsem naslednje cilje:

- razvijati nekatere gibalne in funkcionalne sposobnosti;

- nadgraditi tehnična in taktična znanja v izbrani športni panogi;
- spoznati pomen redne športne vadbe;
- se seznaniti s pravili;
- razumeti vpliv izbranega športa na organizem;
- spodbujati medsebojno sodelovanje in zdravo tekmovalnost v izbranem športu;
- spoštovati pravila športnega obnašanja;
- doživljati vpliv športne vadbe v izbranem športu na dobro počutje.

Izvajali bomo naslednje praktične vsebine:

- izpopolnjevanje osnovnih tehničnih elementov: zgornji in spodnji odboj, spodnji servis,
- učenje zahtevnejših tehničnih in taktičnih elementov: podaja, sprejem servisa, zgornji servis, napadalni udarec, enojni in dvojni blok,
- igralne različice 2:2 in 3:3 na igriščih različne velikosti, igra 6:6 na skrajšanem in normalnem igrišču.

Program se bo izvajal v šolski telovadnici.

OBDELAVA GRADIV – LES, UMETNE SNOVI, KOVINE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko ali blok ura (2 uri na 14 dni).

Učenec lahko izbere predmet v katerem koli razredu.

Svojo idejno zamisel uresničiti v različnih materialih je prav gotovo želja, pa tudi potreba vsakega posameznika. Mladi ljudje so polni ustvarjalnih idej, iz katerih lahko nastanejo zanimivi, uporabni in estetsko kakovostni izdelki.

Izbirni predmeti obdelava gradiv omogočajo učencem uresničitev teh želja in potreb. Učenci pri predmetih spoznavajo in poglobljajo temeljna znanja s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja, okoljske vzgoje in drugih področij. Predmet učencem ponuja nova spoznanja o tehnoloških in drugih lastnostih posameznih gradiv in praktična znanja pri uporabi orodij in strojev za njihovo obdelavo.

Dobri izdelki, ki nastanejo pri urah predmeta, prinašajo s seboj nove razsežnosti v zaznavanju sveta, spodbujajo k gibanju v naravnem okolju in k družabnosti, medsebojni pomoči in kolegialnosti, vzbujajo radovednost in spodbujajo k natančnemu opazovanju okolice, proučevanju naravnih zakonitosti in spoznavanju kulturne in tehnične dediščine.

Predmet lahko učenci obiskujejo eno, dve ali vsa tri leta. Vsebinsko so programi posameznega razreda vežejo na predmet tehnika in tehnologija in so prilagojeni otrokovim sposobnostim. Vsako šolsko leto učenec lahko izbere eno od navedenih gradiv, ki ga še ni obiskoval prejšnja leta. To je triletni predmet v katerem lahko učenec spozna vsa tri gradiva.

RAČUNALNIŠTVO – obvezni izbirni predmet (7., 8., 9. razred)

Računalništvo je obvezen, triletni ali krajši, izbirni predmet. Vanj je možen vpis v katerem koli razredu. Izvaja se v prvem letu kot Urejanje besedil, v drugem kot Multimedija in v tretjem kot Računalniška omrežja. Pri izbirnih predmetih bodo učenci uporabljali elektronsko pošto in spletne učilnice.

UREJANJE BESEDIL

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko (predvidena izvedba v 7. razredu, lahko pa tudi za 8. in 9. razred)

Učenci bodo spoznavali osnovne pojme računalništva ter vlogo in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi, razvijali komunikacijske sposobnosti in se učili učinkovitega in estetskega oblikovanja informacij, obdelave podatkov ter komuniciranja z uporabo informacijske tehnologije. Naučili se bodo elektronske komunikacije z uporabo elektronske pošte. Spoznali bodo znanja, ki so potrebna pri urejanju dokumentov. Podrobno bodo spoznali in se naučili uporabljati osnovne in napredne funkcije v pisarniškem programu Microsoft Word, znali poiskati podatke na internetu in jih kritično ovrednotiti. Razvijali bodo samostojnost z izdelavo seminarske naloge v Word-u, kjer bodo urejali in oblikovali besedila, slike, povezave ter vire. Spoznali bodo ključne elemente seminarskih nalog.

MULTIMEDIJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko (predvidena izvedba v 8. razredu, lahko tudi za učence 9. razreda)

Učenci se bodo naučili elektronske komunikacije z uporabo elektronske pošte, spletnih klepetalnic in spletnih socialnih omrežij. Nadgradili bodo osnovno znanje računalništva ter spoznali vlogo in pomen računalniške tehnologije v sodobni družbi. Spoznali bodo multimedijske računalniške vsebine in osnove multimedije: sliko, zvok, animacijo in video. Spoznavali bodo metode grafičnega urejanja in montaže, animirane grafike, metode urejanja in montaže zvoka. Spoznali bodo nekaj dodatne strojne opreme (digitalni fotoaparati, optični čitalnik, mikrofoni, ...), ki jo bodo uporabili pri izdelavi projektne naloge v Microsoft PowerPoint-u. Združili bodo besedilo, sliko, zvok, video in animacijo v celovito multimedijsko predstavitev. Ob zaključku bodo učenci svoje projektne naloge predstavili pred skupino, da dodatno pridobijo spretnosti nastopanja pred množico z uporabo sodobne ITK opreme.

RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko (predvidena izvedba v 9. razredu)

Učenci bodo nadgradili že pridobljeno znanje računalništva ter spoznali, kako so računalniška omrežja zgrajena in kakšne vrste omrežij poznamo. Ogleдали si bodo šolsko vozlišče, spoznali ostalo omrežno opremo ter njen namen. Spoznali bodo internetne storitve, se seznanili s prednostmi in nevarnostmi ter zaščito v internetnem omrežju. Nadgradili bodo svoje znanje o multimediji, zvoku, sliki, animaciji in videu.

Naučili se bodo tudi, kako se vse te vsebine objavijo na spletu v okviru spletne strani. Za izdelavo svoje spletne strani se bodo naučili osnov opisnega programskega jezika HTML ter uporabo programa NVU. Ob zaključku bodo učenci svoje spletne strani predstavili pred skupino, da dodatno pridobijo spretnosti nastopanja pred množico z uporabo sodobne ITK opreme.

MATEMATIČNA DELAVNICA I

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko.

Predmet lahko izberejo učenci 7. razreda ali v višjem razredu od določenega.

Matematična delavnica I je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci pridobijo izkušnje in jih povezujejo z matematičnimi znanji pridobljenimi pri rednem pouku.

Pri pouku matematike je poudarek na oblikovanju in pridobivanju matematičnih pojmov in znanj. V matematični delavnici pa bomo skušali učencem na zanimiv način prikazati uporabo znanj v praksi. Pri pouku so predvidene aktivne oblike dela – samostojno delo, samostojna in skupinska preiskava, učenje z izkušnjo (delo z materiali, modeli), učenje z igro, diskusija. Delo bo prilagojeno tudi učenčevim interesom in sposobnostim. V vsakem ocenjevalnem obdobju bo učenec pridobil eno oceno. Ta bo lahko pisna, ustna ali ocena za izdelek – odvisno od sklopa, ki ga bomo obravnavali. Matematična delavnica sestoji iz treh enoletnih izbirnih predmetov. V vsakem razredu se vsebine navezujejo na pouk matematike istega razreda. Učenec se lahko zanjo odloči tudi v osmem ali devetem razredu, pa čeprav ni bil udeležen v predhodnih delavnicah.

Učenec se bo pri tem predmetu naučil in seznanil z naslednjimi sklopi:

NENAVADNA ARITMETIKA:

- spoznavanje drugačnih zapisov števil (rimski, črtni ...);
- kreativno uporabljanje različne vrste zapisov števil (uporaba vžigalic, domine ...);
- spoznavanje manj znanih pisnih računskih algoritmov;
- ustvarjalno razmišljanje o običajnih algoritmih;
- računanje z ostanki pri deljenju;
- uporabljanje pravila prirejanja števil.

TLAKOVANJE:

- tlakovanje ravnine ali del ravnine s pravilnimi oz. nepravilnimi liki;
- uporaba simetrije pri tlakovanju;
- ustvarjanje geometrijskih vzorcev z uporabo lastne domišljije;
- utemeljitev določenih lastnosti likov pri tlakovanju.

LOGIKA:

- reševanje logičnih besedilnih nalog s premislekom;
- reševanje nalog s pomočjo grafične ali diagramske ponazoritve;
- reševanje razvedrilnih nalog, ki temeljijo na interpretaciji teksta.

ŠTETJE:

- uporabljanje pravila vsote oz. produkta pri preštevanju;
- opisovanje grafa;
- ponazarjanje kombinatorične situacije z grafom in spretno preštevanje vej;
- sistematično izpisovanje razporeditve in izbora objektov ter povezava z drevesi oz. s pravilom produkta.

ŠAH I

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko ali 2 uri na štirinajst dni.
Učenec lahko izbere predmet v katerem koli razredu.

V Venezueli je šah že od leta 1988 redni šolski predmet, prav tako je eden od rednih učnih predmetov v Armeniji (2 uri tedensko v prvi triadi) in namenili 1,5 milijona dolarjev, da bodo ustrezno opremili šole. V Sloveniji ga lahko opredelimo kot izbirni predmet ali kot krožek.

Zakaj šah v šole? Šah je res, kakor pravijo, kraljevska igra, kjer se ne da goljufati, zato dviguje samospoštovanje, zaupanje vase in v svoje miselne sposobnosti. Šah izboljšuje naš spomin, nas uči ustreznega spoštovanja drugih, uči nas pravilnega načrtovanja, dviguje kreativnost, koncentracijo, intelektualno zrelost... Vse to so vrline, ki jih želimo doseči tudi pri naših učencih. In ne nazadnje, šah je igra, ki je dostopna vsem in se v njej lahko najde vsak.

Izbirni predmet šah obsega tri enoletne programe:

- ŠAH-1: osnove (spoznavanje šahovske igre in kulture),
- ŠAH-2: kombiniranje (kombinacijska, taktična in žrtvena igra),
- ŠAH-3: strategija (napad in obramba, pozicijska igra in načrtovanje)

Obiskovati ga je mogoče eno, dve ali tri leta. Dokončani trije programi dajejo osnovno šahovsko izobrazbo.

Splošni cilji predmeta so:

- spoznavanje, razumevanje, uporaba in vrednotenje temeljnih vsebin šahovske igre;
- razvijanje ustvarjalnosti in odlik spoznavnega sloga;
- posebej neodvisnega kritičnega mišljenja;
- razvijanje zbranosti;
- pazljivosti in sprejemanja odgovornosti ter posledic svojega dejanja.

Pouk bo namenjen predvsem razvijanju različnih strategij, načrtovanju potez in pozicij.

Praktični del šaha poteka za običajno šahovnico in s šahovsko uro, v časovnem okviru, ki omogoča analitično mišljenje.

V ospredju sta učenje kot reševanje problemov in krožno izkustveno učenje.

Pri praktičnih nastopih poteka igra med enakovrednimi dvojicami, tako da imajo možnost doživljanja uspeha vsi učenci, ki se dovolj potrudijo.

Učiteljica ocenjuje:

- šahovska znanja in znanja o šahu,
- poznavanje in uporabo šahovskih postopkov in veščin,
- kakovost potez in načrtov pri praktičnih nastopih.

